

3. Napirend

ELŐTERJESZTÉS és előzetes hatástanulmány a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet módosításához

Tisztelt képviselő-testület!

Az önkormányzat által beszedett helyi adók tekintetében a képviselő-testület évenként felülvizsgálja az adómértékeket, és szükség esetén módosítja azokat.

A helyi önkormányzat adóztatási tevékenységét a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) alapján és keretei között megalkotott helyi rendelet alapján végezheti. Az adózás eljárási kérdéseit az adózás rendjéről szóló törvény (továbbiakban: Art.) szabályozza.

A Htv. felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be. Az önkormányzat tehát jogosult, de nem köteles helyi adót működtetni. Amennyiben az önkormányzat az adóztatás mellett dönt, azaz él azzal a törvényes jogával, hogy helyi adónemet vezet be, akkor önkormányzati rendeletet, azaz jogszabályt alkot. Az önkormányzati adórendelet alkotásakor azt a módszert kell alkalmazni, hogy az önkormányzati adórendelet kizárólag csak azokat a rendelkezéseket tartalmazza, amelyek a meghatározott adónem bevezetéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Ennek megfelelően a rendeletnek elégséges tartalmaznia az adott adónem bevezetéséről való döntést, az adó mértékét, valamint a rendelet hatálybalépésének napját. Amennyiben az önkormányzat a törvényi kedvezményeket, mentességeket önkormányzati kedvezményekkel, mentességekkel kívánja bővíteni, akkor értelemszerűen erről is az adórendeletben kell rendelkezni.

Természetesen a magasabb szintű jogszabály rendelkezései akkor is érvényesek, ha azt az alacsonyabb szintű jogszabály (önkormányzati rendelet) nem veszi át, és nem ismétli meg.

A jelenleg hatályos helyi rendeletünk ezzel a jogalkotási módszerrel készült, a helyi adókat egyetlen önkormányzati jogszabály szabályozza. Az önkormányzati rendelet megfelel a jogalkotásról szóló törvényben előírtaknak.

A Htv. 6.§-ának rendelkezése alapján az Önkormányzat adómegállapítási joga a következőkre terjed ki:

- vagyoni típusú adót (épitményadó, telekadó), kommunális jellegű adót, helyi iparüzési adót, vagy ezek valamelyikét bevezesse, hatályon kívül helyezze, módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit;
- meghatározza az adó bevezetésének időpontját és időtartamát;
- az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határokra, illetőleg ezen felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa. (Ez tehát egy kettős korlát: az abszolút korlát a törvényi felső adómaximum, relatív korlát a helyi sajátosság, illetve az adóalanyok teherviselő képessége)
- a törvényben meghatározott mentességeket további mentességekkel, illetőleg a kedvezményeket további kedvezményekkel kibővítsé;
- a Htv. és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között a helyi adózás részletes szabályait meghatározza.

A helyi rendeletek évenkénti felülvizsgálata, esetleges módosítása a következő szabályok alapján lehetséges:

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Stab.tv.) 32.§-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatályba lépése között legalább 30 napnak el kell telnie. Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik, ami azt jelenti, hogy valamely adóév január 1. napján hatályba léptetni szándékozó új adónemet bevezető, vagy a hatályos szabályozást (pl. adómérték tekintetében) módosító adórendelet legkorábban a kihirdetést követő 30. napon léptethető hatályba, vagyis azt legkésőbb december 1-jéig ki kell hirdetni.

A Htv. 6.§ a) pontja előírja, hogy adóéven belül az adónemhez kapcsolódó adóteher rendeletmódosítással nem súlyosbítható, vagyis amennyiben az adórendelet módosítása új adónem bevezetésére, vagy adómérték növelésére irányul, annak 2015. évközi hatályba léptetésére nincs lehetőség, csupán január 1-jétől léphet hatályba.

A helyi adórendelet leggyakoribb módosítása elsősorban az adómértékek változtatására (emelésére) irányul, mely módosítást a fenti rendelkezések értelmében legkésőbb 2014. december 1-jéig ki kell hirdetni, annak érdekében, hogy 2015. január 1-jén hatályba léptethető legyen.

A Htv. 6.§ c) pontja értelmében a községünkben működtetett helyi adók közül a magánszemély kommunális adójára vonatkozó törvényi felső mértékek 2005. január 1-jétől a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálhatóak¹. A törvényi felső mérték és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemek tekintetében az adómaximumot. Az előterjesztésben a 2015. évre vonatkozóan e számításnak megfelelően számított adómaximumokat tüntettük fel.

Magánszemély kommunális adója

A Htv. értelmében adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek. (Telek: az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület.

Helyi rendeletünk értelmében mentes a magánszemélyek kommunális adója alól:

- a) annak a teleknek a tulajdonosa, amely az országos településrendezési és építési követelményekről szóló Kormányrendelet, vagy Tolmács Község Önkormányzata képviselő-testületének a helyi építési szabályzatról szóló önkormányzati rendelete értelmében a beépítés feltételeinek nem felel meg;
- b) az adóköteles épülethez, épületrészhez, illetve lakásbérleti joghoz tartozó be nem épített telek tulajdonosa.

A Htv. előírásai alapján az **adómaximum** adótárgyanként 2015. évben: **28.624 Ft.**

Adózók száma: 2006-ban 321, 2007-ben 321, 2008-ban 324, 2009-ben 327, 2010-ben: 329, 2011-ben 352, 2012-ben 352, 2013-ban 349, 2014-ben 343:

Év	Adó mértéke		Bevétel (e Ft)
	Egyedül élő esetén	Családban élő esetén	
2000.	1.500	3.000	825
2001.	1.500	3.000	790
2002.	1.500	3.000	799
2003.	1.700	3.400	947
2004.	2.000	4.000	1.069
2005.	3.000	6.000	1.584
2006.	3.000	6.000	1.668
2007.	4.000	7.500	2.011
2008.	5.000	8.500	2.440
2009.	10.000	14.000	3.976
2010.	5.000	9.000	2.630
2011.	4.000	5.000	1.715
2012.	4.000	5.000	1.542
2013.	4.000	5.000	1.678
2014.	4.000	5.000	1.642 ²
2015. évi javaslat	4.000	5.000
Emelkedés mértéke (%)	%	%	%

Helyi iparűzési adó

Tolmács község területén állandó jelleggel, valamint 2013. január 1-jétől az ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység után adófizetési kötelezettség terheli a vállalkozót, illetve a vállalkozást (gazdasági társaságot).

¹ 2003. évtől kezdődően az adóévet megelőző második évig eltelt évek inflációs adataival korrigálva.

² 2014.10.31-ig

A helyi rendelkezések alapján a helyi iparüzési adó mértéke jelenleg (2012. január 1-jétől) az adóalap 2,0 %-a; az ideiglenes jelleggel végzett tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként 3.000 Ft.

A Htv. rendelkezései szerint az adó mértékének felső határa: az adóalap 2 %-a, az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként legfeljebb 5000 forint.

Javasoljuk továbbra is a 2 %-os iparüzési adó mértéket, valamint az ideiglenesen végzett iparüzési tevékenység esetén a naptári naponkénti 3.000 Ft adómértéket fenntartani.

Helyi iparüzési adó bevételünk az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

Adóalapok száma: 2006-ban 46, 2007-ban 49, 2008-ban 57, 2009-ben 61, 2010-ben: 64, 2011-ben: 70, 2012-ben: 71, 2013-ban 71, 2014-ben: 71.

Év	Adómérték		Bevétel (e Ft)
2000.	1,7%, 2,0%		5.820
2001.	1,7%, 2,0%		7.997
2002.	1,7%, 2,0%		12.470
2003.	2,0%		16.748
2004.	2,0%		13.646
2005.	2,0%		19.088
2006.	2,0 %		15.027
2007.	2,0 %		19.508
2008.	2,0 %		16.828
2009	0,9 %		9.563
2010.	0,9 %		5.924
2011.	1,7 %		13.018
2012	2,0 %		18.645
Év	állandó jelleggel végzett tevékenység esetén	ideiglenes jelleggel végzett tevékenység esetén	Bevétel (e Ft)
2013	2,0 %	3.000 Ft/nap	12.503
2014	2,0 %	3.000 Ft/nap	16.380 ³
2015. évi javaslat	2,0 %	3.000 Ft/nap

Települési adó

Az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló T/1705. számú Törvényjavaslat a Htv-t érintő módosításokat is tartalmaz. Ezen tervezett módosítások közül a legfontosabb új elem, hogy a Htv. lehetővé teszi az un. települési adó bevezetését. (Ezen adónem bevezetésére is vonatkozik a Stab.tv. fent ismertetett 32.§-ának előírása, vagyis amennyiben az önkormányzat 2015. január 1-jétől új, települési adót kíván bevezetni, azt legkésőbb 2014. december 1-jéig ki kell hirdetnie.)

A törvényjavaslat értelmében a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén – az eddigi helyi adók mellett – települési adókat vezethet be.

Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy azt nem terheli törvényben szabályozott közteher.

A települési adónak nem lehet alanya szervezet, továbbá – e minőségére tekintettel – vállalkozó.

A települési adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el.

A települési adóval kapcsolatos eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A települési adóból származó bevétel az azt megállapító önkormányzat bevétele.

Mindezek alapján kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy települési adó bevezetésének kérdésében szíveskedjen állást foglalni, illetve iránymutatást adni az esetlegesen bevezetni szándékozott települési adóra vonatkozóan, az ehhez szükséges rendelet-tervezet előkészítése érdekében.

³ 2014.10.31-ig

Összefoglalás:

A helyi adókról szóló a 1990. évi C. törvény a települési önkormányzatok számára lehetőséget ad, hogy az önkormányzat gazdálkodásához szükséges bevételeinek megteremtése érdekében helyi adókat, illetve települési adót vezessen be, melyeknek mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességeihez igazodóan – a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra figyelemmel – megállapítsa.

A helyi adók tekintetében az adómértékre vonatkozó abszolút felső korlát mértékét a törvény rögzíti, ugyanakkor a helyi önkormányzat kötelessége, hogy a helyi sajátosságokat, illetve az adóalanyok teherviselő képességét is figyelembe vegye. Sajnos településünkön is megállapítható, hogy a lakosságot az országosan tapasztalható, egyre nehezedő anyagi lét jellemzi, az egyre csökkenő reálbérek mellett jelentős központi adó- és járulékterhekkel kell szembesülni, a munkahely-szerzés nehézkes, a lakosság megélhetése nehéz.

Megállapítható, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben egyre több szociálisan rászoruló személy él településünkön is, a szociális támogatásokra fordított kiadásaink évről-évre növekszenek.

E szempontból megfontolandó, hogy a lakosság, illetve a helyi vállalkozások az esetlegesen megemelésre kerülő helyi adómértékekkel, vagy bevezethető települési adóval tovább terhelhetők-e, tovább súlyosbíthatók-e a megélhetési problémák.

Megállapítható, hogy Önkormányzatunk gazdálkodása – a hatályos helyi adómértékekkel kalkulált 2015. évi költségvetési koncepció szerint is - stabil és biztonságos, az önkormányzat a fejlesztésekre fordítható anyagi tartalékkal rendelkezik, a működés forrásszükséglete biztosított.

Előzetes hatástanulmány:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályok előkészítése során előzetes hatásvizsgálatot kell lefolytatni, az alábbi tényezőkre vonatkozóan:

A rendelet-tervezet:

- Társadalmi hatás: A rendelet-tervezetben a helyi adómértékek módosíthatók. Az adómértékek emelésével a társadalom (magánszemélyek, vállalkozások) terhei nőnek, növekszik a társadalmi elvonás mértéke. Az adómértékek csökkentése a társadalomra pozitív hatással bír, csökken az önkormányzati elvonás, így nagyobb a lakoságnál, illetve a vállalkozásoknál maradó jövedelem, mely könnyíti a lakosság megélhetését, illetve elősegítheti fejlesztések megvalósulását a gazdasági szereplőknél.
- Gazdasági hatása: A beszedett helyi adó az önkormányzat egyik fontos, meghatározó bevétele, mely hozzájárul az önkormányzati, közösségi kiadások finanszírozásához, az önkormányzat gazdálkodását segíti és támogatja. Az adómérték változással csökkenthető, illetve növelhető lakosságtól és a vállalkozásoktól elvont összeg, és ezzel párhuzamosan csökken, illetve növekszik az önkormányzat saját bevétele, mely az önkormányzat működési és fejlesztési kiadásainak meghatározó forrása.
- Költségvetési hatása: A helyi adó az önkormányzati bevétel egyik jelentős eleme. A helyi adómértékek emelésével az önkormányzati költségvetés bevétele és főösszege növelhető, míg az adómérték csökkentés az önkormányzati költségvetés bevételi oldalát, valamint főösszegét várhatóan – amennyiben a kieső bevétel más bevételekkel nem kerül kompenzálásra - csökkenti.
- A rendeletnek közvetlen környezeti hatása nincs.
- A rendeletnek közvetlen egészségi hatása, egészségügyi következménye nincs.
- A tervezetnek adminisztratív terheket befolyásoló hatása: A rendelet megalkotásának az adminisztratív terheket tekintve új, többlet terheket eredményező hatása nincs, a rendelet alkalmazása az eddigi adminisztratív munka további szükségességét igényli.
- A rendelet megalkotásának szükségessége: Az önkormányzati helyi adó rendelet megalkotása nem kötelező, helyi adók bevezetése lehetőség, a települési önkormányzat döntésének függvénye.
- A jogalkotás elmaradásának várható következményei: a jogalkotás elmaradásának közvetlen jogi, felügyeleti következménye nincs, a rendelet-tervezet megalkotásának (mint az eredeti alaprendelet módosítása) elmaradása esetén a jelenleg hatályos helyi adókat szabályozó önkormányzati rendeletben meghatározott hatályos adómértékek maradnak érvényben.
- A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: a rendelet a meglévő szervezeti, személyi, tárgyi és pénzügyi feltételekkel alkalmazható, további feltételek biztosítását nem igényli, a szükséges feltételek rendelkezésre állnak.
- A rendelet a meglévő állapotokat nem érinti.

Az adómértékek 2015. évre vonatkozó emelését nem javaslom, ezért az adómértékek változatlanul történő fenntartására vonatkozóan az alábbi határozati javaslatot terjesztem a képviselő-testület elé:

..../2014. (XI...) képviselő-testületi határozati j a v a s l a t

Tolmács Község Önkormányzatának képviselő-testülete úgy dönt, hogy 2015. évre vonatkozóan nem kívánja módosítani a helyi adókról szóló önkormányzati rendeletét, így a helyi adó mértékeket, és 2015. január 1-jétől nem kíván települési adót bevezetni.

Határidő: azonnal, 2015. évben

Felelős: polgármester

Kérem a helyi adó rendelet módosításának lehetőségét megtárgyalni, és az adómérték módosítások, valamint települési adó bevezetése tekintetében döntést hozni szíveskedjenek.

Tolmács, 2014. november 14.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester